Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW.

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan ondernemingen die verplicht moeten sluiten ten gevolge van de maatregelen van de Nationale Veiligheidsraad van 12 maart 2020 inzake het coronavirus.

Samenvatting

Met dit besluit wenst de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw ondernemingen die verplicht moeten sluiten wegens de federale coronamaatregelen financieel te ondersteunen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Economie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Dee Vlaamse Regering besliste op 13 maart 2020 een aantal dringende maatregelen te nemen ingevolge de federale coronamaatregelen.

Gelet op de hoogdringendheid om de gevolgen van de federale coronamaatregelen zo snel mogelijk te kunnen inperken en ondernemingen die verplicht moeten sluiten, voor mogelijke falingen door zware inkomensverliezen te vrijwaren werd het ontwerpbesluit niet voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

2. INHOUD

De uitbraak van een nieuw coronavirus (Covid-19) eind 2019 heeft op vandaag een wereldwijde impact op zowel het maatschappelijk als economisch leven. Ook Vlaanderen blijft hiervan niet gespaard en elke dag doen de gevolgen van deze crisis zich meer voelen, niet alleen op vlak van gezondheidszorg en openbaar leven maar ook op economisch vlak. Ook Vlaamse ondernemingen worden geconfronteerd met een verplichte sluiting van hun zaak wegens de federale maatregelen van de

Nationale Veiligheidsraad van 12 maart 2020 inzake het coronavirus en de daaruit voortvloeiende maatregelen van de bevoegde autoriteiten inzake burgerlijke veiligheid waardoor een ruimte waar prestaties geleverd worden aan het publiek moet gesloten worden.

De Vlaamse Regering wenst deze ondernemingen met een vestiging in Vlaanderen, financieel te ondersteunen door het toekennen van een forfaitaire subsidie en een bijkomende premie per dag indien de sluiting ingevolge de coronamaatregelen langer zou duren. Als onderneming wordt beschouwd: de natuurlijke persoon die zelfstandig of in het kader van een onderneming een beroepsactiviteit uitoefent in hoofdberoep of een onderneming, vermeld in artikel 3, 1°, van het decreet van 16 maart 2012, die minstens één voltijdse werknemer heeft. Zij beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest. Volgens de definitie die vermeld staat in artikel 3, 1° van het vermelde decreet is een onderneming: iedere entiteit, ongeacht haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent. Een zelfstandige in bijberoep die wegens de hoogte van zijn inkomen dezelfde sociale bijdragen moet betalen als een zelfstandige in hoofdberoep wordt voor deze maatregel met de zelfstandige in hoofdberoep gelijkgesteld.

Alle ondernemingen die verplicht volledig of in het weekend gesloten moeten zijn voor de eerste periode van 21 kalenderdagen vanaf 14 maart 2020 kunnen ter compensatie van het inkomensverlies een forfaitaire subsidie krijgen. De forfaitaire subsidie wordt ook toegekend aan ambulante handelaars die geconfronteerd worden met een door coronavirusmaatregelen gesloten reguliere openbare markt in het Vlaams gewest waar ze normaal aan zouden deelnemen.

De forfaitaire subsidie voor ondernemingen die **alle dagen** gesloten moeten zijn ingevolge de coronamaatregelen, en waarbij hun locatie gesloten is, bedraagt 4.000 euro. In de horecasector is het verplicht sluiten van de gelagzaal voldoende om van deze premie te kunnen genieten, ook indien zij nog afhaaldiensten aanbieden of andere activiteiten uitoefenen.

Bij verlenging van de sluitingsperiode ingevolge extra federale maatregelen zal de onderneming voor elke bijkomende sluitingsdag van haar locatie vanaf 4 april een bijkomende sluitingspremie van 160 euro ontvangen per verplichte sluitingsdag van haar locatie die samenvalt met een normale openingsdag. Hierbij gelden de openingsdagen die gangbaar waren de dag voor de inwerkingtreding van dit besluit.

De forfaitaire subsidie voor ondernemingen met verplichte **weekendsluiting,** en waarbij hun locatie gesloten is, bedraagt 2.000 euro.
Bij verlenging van de sluitingsperiode ingevolge extra federale maatregelen zal de onderneming voor elke bijkomende sluitingsdag van haar locatie vanaf 4 april een bijkomende sluitingspremie van 160 euro ontvangen per verplichte sluitingsdag van haar locatie die samenvalt met een normale openingsdag. Hierbij gelden de openingsdagen die gangbaar waren de dag voor de inwerkingtreding van dit besluit.

De forfaitaire subsidie en de bijkomende sluitingspremie wordt per onderneming toegekend en niet per exploitatiezetel. De forfaitaire subsidie en de bijkomende sluitingspremie kunnen maximaal aan één KBO-nummer op eenzelfde locatie binnen dezelfde NACE-code toegekend worden. Voor de horeca-ondernemingen wordt de forfaitaire subsidie en de bijkomende sluitingspremie wel per exploitatiezetel toegekend voor zover er minstens 1 VTE is tewerkgesteld in de exploitatiezetel.

De ondernemingen hebben tot 30 dagen na de verplichte sluitingsperiode de tijd om de steun aan te vragen.

Deze dringende maatregel kent haar wettelijke basis in toepassing van de Europese de-minimisverordening : Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun.

////////////

Bijgevolg is geen afzonderlijke goedkeuring door de Europese Commissie vereist.

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen zal belast worden met de uitwerking van deze maatregel. Hierbij dient gezorgd te worden voor een eenvoudige maatregel met een minimale administratieve last voor zowel de ondernemingen als de administratie. De aanvraag zal digitaal verlopen, waarbij zoveel mogelijk het only once principe en het gebruik van authentieke bronnen zal toegepast worden. Belangrijk is dat de ondernemingen snel een beslissing tot steuntoekenning krijgen. Eens de steun beslist zal de uitbetaling automatisch volgen.
Het agentschap zal zo snel mogelijk een applicatie laten ontwikkelen en via haar kanalen tevens zorgen voor een duidelijke communicatie naar de ondernemingen toe wanneer ze de steunaanvraag kunnen indienen.

Tot slot is er voorzien dat de minister, bevoegd voor de Economie, bijkomende modaliteiten en preciseringen kan bepalen.

Het besluit treedt in werking op 14 maart 2020 en treedt buiten werking op 13 juni 2020. De Vlaamse minister, bevoegd voor Economie, kan de datum van buitenwerkingtreding aanpassen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Op basis van cijfers 2018 waren er in Vlaanderen 35.000 ondernemingen actief in de Horeca. Ervan uitgaande dat deze in eerste instantie allen de maximale premie van 4.000 euro zouden krijgen, resulteert dit in een geraamde budgettaire impact van 140 miljoen euro. Daarnaast is er de impat op ondernemingen die normaal in het weekend open zijn en ook moeten sluiten. Dit valt heel moeilijk te ramen. Er mag toch wel uitgegaan worden van 100 mio euro. Deze budgettaire impact moet nog verder verfijnd worden. Er zal desgevallend een begrotingsberaadslaging aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden om in de nodige kredieten te voorzien.

Het is op dit moment nog te vroeg om in te schatten of er ook beroep zal moeten gedaan worden op de premie per sluitingsdag na 21 dagen.

Het benodigde bedrag zal schijfsgewijs worden vastgelegd op het Fonds Flankerend Economisch en Innovatie Beleid (Hermesfonds) onder het begrotingsartikel ECH-1ECG5DC-WT.

Het ongunstig advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 13 maart 2020. De Inspectie van Financiën stelt zich vragen bij de doelmatigheid van de maatregel, bij de keuze van de hoogte van het bedrag, en bij de keuze van sectoren die in aanmerking komen voor de premie. Het is zo dat de Vlaamse regering de crisismaatregel heeft ontwikkeld om ondernemingen en zelfstandigen bij te staan die rechtstreeks getroffen worden door de federale maatregelen die op 12 maart 2020 werd uitgevaardigd en die aanleiding geven tot verplichte sluitingen van een vestigingsplaats in het Vlaams Gewest. Gelet op de zware economische gevolgen van een sluiting op die ondernemingen is de Vlaamse regering van mening dat de maatregel doelmatig is. Voor de hoogte van het bedrag wordt vertrokken de bestaande premiebedragen van de hinderpremie bij openbare werken, waarbij de forfaitaire hinderpremie 2.000 euro bedraagt en de sluitingspremie 80 euro per dag voor ondernemingen die meer dan 21 kalenderdagen gesloten zijn ten gevolge van de coronavirusmaatregelen.

Echter, het specifiek karakter van de coronacrisis heeft ook geleid tot aangepaste premiebedragen. Ondernemingen die enkel in het weekend gesloten zijn krijgen een premie van 2.000 euro die gelijk is aan het bedrag van de bestaande premie bij hinder door openbare

werken. Ondernemingen die alle dagen verplicht gesloten zijn, krijgen het dubbele forfaitaire premiebedrag van 4.000 euro. Voor de aanvullende premie per sluitingsdag na de eerste 21 dagen wordt er uitgegaan van een premie van 160 euro per dag per sluitingsdag, wat het dubbele is van de bestaande sluitingspremie bij openbare werken. De regering meent dat de huidige crisis, waarbij ondernemingen onmiddellijk en zonder enige voorbereiding dienen te sluiten, verantwoordt dat de premiebedragen hoger kunnen liggen dan bij de reeds bestaande hinderpremie voor openbare werken.

Inzake de budgettaire inschatting is de Inspectie van Financiën de mening toegedaan dat een bedrag van 150 mio een ruime onderschatting is, gezien de veelheid aan sectoren en dus de ondernemingen die getroffen zijn door de verplichte sluiting. Het is inderdaad zo dat er nog verdere analyse nodig is om de budgettaire raming te verfijnen (cfr. supra).

Tot slot is de Inspectie van Financiën het ermee eens dat het op dit moment nog te vroeg is om in te schatten of er ook beroep zal moeten gedaan worden op de premie per sluitingsdag na 21 dagen.

Het begrotingsakkoord werd bekomen op XXXXX.

B. ESR-TOETS

Steun aan ondernemingen behoort tot de ESR-code 51.12.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Overheid. Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling is bijgevolg niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

-personeel: het ontwerp zal binnen het personeelskader van Vlaio uitvoering krijgen;
-werkingsuitgaven: het ontwerp heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
-investeringen en schuld: het ontwerp heeft geen investeringen als gevolg;
-ontvangsten: het ontwerp resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

Conclusie: het ontwerp heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering hecht haar definitieve goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan ondernemingen die verplicht moeten sluiten ten gevolge van de maatregelen van de Nationale Veiligheidsraad van 12 maart 2020 inzake het coronavirus.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS